

Ν.Π.Δ.Δ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ- ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η εξέλιξη της νοσηλευτικής επιστήμης, της τεχνολογίας, το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, τα νέα νοσήματα, ο δημογραφικός – υγειονομικός χάρτης, η μεταναστευτική πολιτική και η ψήφιση των νόμων 3204/2003, 3252/2004, 3329/2005 και 3754/2009, αλλάζουν το πεδίο δράσης των νοσηλευτών, και θέτουν αυτούς προ των επιστημονικών ευθυνών. Η επιστημονική ευθύνη εστιάζεται στην τόλμη, ταχύτητα και άμεση λήψη αποφάσεων για το κοινό καλό.

Η καταγραφή των νοσηλευτικών πράξεων παρέμενε επί σειρά ετών, πάγιο αίτημα της νοσηλευτικής κοινότητας, που κατέστη ακόμη πιο επιτακτικό, μετά την νομοθετική κατοχύρωση του επαγγελματικού τίτλου του νοσηλευτή, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 5 του Νόμου 1579/1985.

Η ανάγκη σαφούς προσδιορισμού των νοσηλευτικών πράξεων υπαγορεύεται πρωτίστως από την επιβεβλημένη καθιέρωση ενιαίων κανόνων άσκησης του νοσηλευτικού επαγγέλματος σε όλους τους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας της χώρας, τόσο του δημοσίου, όσο και του ιδιωτικού τομέα. Η θέσπιση ομοιόμορφων κανόνων θα περιορίσει δραστικά την αυθαιρεσία που χαρακτηρίζει καθημερινά την ανάθεση αλλότριων, κατ' ουσίαν, καθηκόντων στους νοσηλευτές, ενώ θα αποτρέψει την ανάμιξη των λοιπών υπηρεσιών, και δη της ιατρικής υπηρεσίας, στο έργο της νοσηλευτικής υπηρεσίας των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας.

Επιπλέον θα διευκολύνει στο μέγιστο βαθμό την ορθή απόδοση ευθυνών σε περίπτωση λάθους κατά το στάδιο της νοσηλείας ενός ασθενούς, κατά την διάρκεια μιας χειρουργικής επέμβασης κλπ.

Περαιτέρω, η καταγραφή των νοσηλευτικών πράξεων και ο ορολογικός προσδιορισμός τους, έχουν μεγάλη σημασία στην αποσαφήνιση του έργου των νοσηλευτών εκείνων, που έχουν αποκτήσει μια εκ των προβλεπομένων νοσηλευτικών ειδικοτήτων.

Αναλογιζόμενη την πρακτική αξία και την χρησιμότητα του καθορισμού των νοσηλευτικών πράξεων, η δια του Νόμου 3252/2004 συσταθείσα Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος (Ε.Ν.Ε.) , αποφάσισε να προχωρήσει μπροστά, εισηγούμενη την έκδοση σχετικού Προεδρικού Διατάγματος, που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας δικαίου στο σύνολο των νοσηλευτών, αλλά και σε όλους τους εμπλεκόμενους με τους πάσης φύσεως φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, όπου απασχολούνται νοσηλευτές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επισημαίνεται, ότι η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος κρίνεται πλέον πρόσφορη, προκειμένου η καθιέρωση και περιγραφή των νοσηλευτικών πράξεων να αποκτήσει αυξημένη τυπική ισχύ, ικανή να προσδώσει το απαιτούμενο κύρος στην οριστική θεσμική περιχαράκωση του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

Καταγραφή Νοσηλευτικών Πράξεων

Άρθρο 1^ο

1.1 Η Νοσηλευτική επιστήμη στοχεύει: (α)στην πρόληψη – προαγωγή - αποκατάσταση της υγείας ατόμου /οικογένειας /κοινότητας σε υπαρκτά ή ενδεχόμενα προβλήματα υγείας, (β) στην παροχή ολιστικής φροντίδας υγείας, σύμφωνα με τους επαγγελματικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας (Ελληνικούς - Διεθνείς), τους Κώδικες Έρευνας, την Νομοθεσία του Ε.Σ.Υ., τη Νομοθεσία Δημόσιας Διοίκησης - Διαβίου Εκπαίδευσης και την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία.

1.2 Οι Νοσηλευτές ως ισότιμα μέλη της θεραπευτικής ομάδας, συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων, στον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των θεραπευτικών διαδικασιών σε συνεργασία με το άτομο ή και το περιβάλλον του.

1.3 Οι Νοσηλευτές με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις, απασχολούνται είτε ως αυτοδύναμα στελέχη Νοσηλευτικών μονάδων, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι, σε όλο το φάσμα σχεδιασμού φροντίδας, εφαρμογής θεραπευτικών διαδικασιών και παροχής παρηγορητικής φροντίδας.

Άρθρο 2^ο

Οι νοσηλευτικές πράξεις και αρμοδιότητες, κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

2.1 Αυτόνομες και με άμεση ευθύνη του Νοσηλευτή νοσηλευτικές πράξεις

- Αξιολόγηση βιοψυχοκοινωνικών αναγκών στους τομείς υγιεινής, ασφάλειας περιβάλλοντος, υποστήριξης οργανικών λειτουργιών – διαδικασιών επεμβατικής και μη, παρακολούθησης πορείας θεραπευτικής αγωγής, διατήρηση ισοζυγίων και φυσική αποκατάσταση.
- Εφαρμογή νοσηλευτικής διεργασίας
 - Λήψη νοσηλευτικού ιστορικού,
 - Διενέργεια κλινικής εξέτασης (επισκόπηση, ακρόαση, ψηλάφηση),
 - Νοσηλευτική διάγνωση,
 - Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση της νοσηλευτικής φροντίδας .
- Λήψη ΗΚΓ.
- Παραγγελία απλών διαγνωστικών εξετάσεων.
- Παραπομπή σε ειδικούς επιστήμονες Υγείας.
- Χειρισμός διαγνωστικών οργάνων και αξιολόγηση εργαστηριακών ευρημάτων για το σχεδιασμό ή την τροποποίηση του πλάνου φροντίδας υγείας και τον προσδιορισμό της τελικής νοσηλευτικής διάγνωσης.
- Επίβλεψη, συντονισμός και εφαρμογή της νοσηλευτικής φροντίδας, σε όλα τα επίπεδα παροχής της.
- Εφαρμογή βασικών και εξειδικευμένων τεχνικών θεραπείας, αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες υγείας.
- Πρόληψη επιπλοκών χρόνιου κλινοστατισμού (με μηχανικά μέσα, με εφαρμογή ασκήσεων).
- Διάγνωση, σταδιοποίηση και θεραπεία κατακλίσεων.
- Αξιολόγηση θρέψης και σχεδιασμός διαιτολογίου διατροφής.

ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

- Περιποίηση στομίας (γαστροστομία, ειλεοστομία, νησιδοστομία, κολοστομία) και εκπαίδευση του ασθενή.
- Αξιολόγηση – καταγραφή τυχόν δυσκολιών ύπνου και κατάρτιση σχεδίου φροντίδας, για ήσυχο και ασφαλή ύπνο.
- Αξιολόγηση και αντιμετώπιση τυχόν παρενεργειών από θεραπευτικές ή διαγνωστικές παρεμβάσεις σε άτομα ή οικογένειες αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες υγείας.
- Καθετηριασμός περιφερικών αγγείων
- Καθετηριασμός ουροδόχου κύστης.
- Λήψη αίματος για εργαστηριακές εξετάσεις και διασταύρωση ομάδας αίματος.
- Εξέταση αίματος και ούρων για σάκχαρο και οξόνη.
- Μέτρηση, καταγραφή και αξιολόγηση των **Ζωτικών Σημείων**.
- Μέτρηση κεντρικής φλεβικής πίεσεως και μέτρηση μέσης αρτηριακής πίεσεως.
- Μέτρηση και αξιολόγηση κορεσμού οξυγόνου.
- Εργομετρία.
- Οζονοθεραπεία εξωτερική.
- Σωματομέτρηση, δοκιμασία οπτικής και ακουστικής οξύτητας, ζωτική σπειρομέτρηση.
- Εφαρμογή εναλλακτικών θεραπειών πόνου.
- Λήψη βιολογικών υγρών και επιχρισμάτων για διαγνωστικούς σκοπούς.
- Βρογχική παροχέτευση.
- Πρόκληση υποθερμίας.
- Περιποίηση τραυμάτων και χειρουργικών τομών.
- Συρραφή μικρών τραυμάτων και κοπή ραμμάτων.
- Δερμοαντιδράσεις, εμβολιασμοί και χορήγηση ορών (αντιτετανικός, αντιοφικός κλπ).
- ΚΑΡΠΑ, φαρμακευτική, ηλεκτρική ανάταξη, αντιμετώπιση καταστάσεων shock και εφαρμογή πρωτοκόλλων επείγουσών ενεργειών σε υγειονομικούς και μη χώρους.
- Συνταγογράφηση υγειονομικού και φαρμακευτικού υλικού και φαρμάκων όπως: αναλγητικά, υπακτικά, αντιπυρετικά, βιταμίνες, αντιβιοτικά ευρέως

φάσματος, ινσουλίνες, εμβόλια, ορούς αναπλήρωσης υγρών και αντιμετώπισης τετάνου και δηγμάτων ερπετών κ.λ.π.

- Λήψη Νοσηλευτικών αποφάσεων αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες υγείας, και εκχώρηση εκτέλεσης αυτών από τους βοηθούς νοσηλευτές ή βοηθητικό υγειονομικό προσωπικό.
- Άσκηση κάθε επαγγελματικής δραστηριότητας σύμφωνα με την εξέλιξη της νοσηλευτικής επιστήμης-τεχνολογίας, την εξειδίκευση του νοσηλευτή, την ισχύουσα νομοθεσία σε Ελληνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο και σύμφωνα πάντα, με τη γνωμοδότηση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος.
- Άσκηση της Νοσηλευτικής ως ελεύθεροι επαγγελματίες και λειτουργοί υγείας.

2.2 Αυτόνομες και με άμεση ευθύνη του Νοσηλευτή αρμοδιότητες διαχείρισης φροντίδας υγείας

- Διαχείριση φροντίδας υγείας ασθενών με χρόνια νοσήματα ή ειδικές ανάγκες υγείας, σύμφωνα με την εξειδίκευση αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλα μέλη της θεραπευτικής ομάδας.
- Διαλογή ασθενών στο τμήμα επειγόντων περιστατικών και παραπομπή στους ειδικούς επιστήμονες υγείας.
- Συμμετοχή σε θεραπευτική ή υποστηρικτική ομάδα εργασίας.
- Κατ' οίκον νοσηλευτική φροντίδα (home-care, hospice).
- Πρόληψη και έλεγχος των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων.
- Παροχή ανακουφιστικής-παρηγορητικής φροντίδας.
- Εκπαίδευση ασθενούς για αυτοφροντίδα και εκπαίδευση οικογενειακών μελών για την συνέχιση φροντίδας του ασθενούς στο σπίτι.
- Απομόνωση και δήλωση κρουσμάτων λοιμωδών-μεταδοτικών νοσημάτων και οιαδήποτε επικίνδυνου παράγοντα για τη δημόσια υγεία.
- Αξιολόγηση-αντιμετώπιση αναγκών υγείας ατόμων και παραπομπή σε ειδικούς μέσω συστημάτων τηλε-υγείας.
- Διαχείριση ασθενών με υποκατάστατα εθιστικών ουσιών.

- Συμμετοχή στον προγραμματισμό αποκατάστασης του ψυχικώς πάσχοντος και στην διεπιστημονική – ψυχοθεραπευτική ομάδα.
- Θέσπιση κριτηρίων ποιότητας-ασφάλειας της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας και επαναπροσδιορισμός της νοσηλευτικής φροντίδας, βάσει ερευνητικών δεδομένων (evidence-based).
- Διαχείριση νοσοκομειακών ρύπων και αποβλήτων.
- Άσκηση σχολικής αγωγής υγείας ως σχολικοί νοσηλευτές.
- Εκπαίδευση και οργάνωση ομάδων.
- Σχεδιασμός και λήψη μέτρων ασφαλείας για αποφυγή ατυχημάτων.
- Λήψη προληπτικών περιοριστικών μέτρων, κατά περίπτωση ασθενή.
- Συμβουλευτική στήριξη ασθενούς και περιβάλλοντος σε χρόνιο-ανίατο νόσημα, απώλεια μέλους, σε καταστάσεις πένθους, σε κακοποιημένα άτομα, σε θύματα μαζικών καταστροφών και τρομοκρατίας.
- Συμβουλευτική υποστήριξη ατόμων με ψυχογηριατρικά και ανοϊκά προβλήματα.
- Συμβουλευτική ασφάλειας και υγιεινής της εργασίας.
- Συμβουλευτική νέων γονέων, αγάμων μητέρων.
- Διδασκαλία μητέρας για μητρικό θηλασμό και φροντίδα νεογνού.
- Συμβουλευτική αποκατάσταση θυμάτων τροχαίων και ατόμων με αναπηρίες.

2.3 Πράξεις με ιατρική γνώμάτευση και παρουσία ιατρού ή νοσηλευτική ειδικότητα και εξειδίκευση

- Χορήγηση φαρμάκων από όλες τις οδούς.
- Χορήγηση θρομβολυτικών σκευασμάτων.
- Χορήγηση στελεχιαίας και τοπικής αναισθησίας
- Καθητηριασμός κεντρικών φλεβικών γραμμών.
- Χορήγηση οξυγόνου με όλους τους τρόπους.
- Ρινογαστρική διασωλήνωση.
- Τραχειοτομή με ιατρική γνώμάτευση και με νοσηλευτική εξειδίκευση.
- Χορήγηση παρεντερικής διατροφής.
- Χορήγηση χημειοθεραπευτικών φαρμάκων στα Ογκολογικά Τμήματα.

- Συντονισμός μεταμοσχεύσεων.
- Μετάγγιση αίματος και παραγώγων. Πρόληψη και αντιμετώπιση επιπλοκών μετά από μετάγγιση αίματος και παραγώγων.
- Διενέργεια περιτοναϊκής κάθαρσης, αιμοκάθαρσης και εκπαίδευση της οικογένειας και του αρρώστου.
- Πλύσεις ουροδόχου κύστης, οφθαλμών, ώτων, παραρρινικών κοιλοτήτων, στομάχου και συριγγίων.
- Φροντίδα εγκαυμάτων ανάλογα με το βαθμό εγκαύματος.
- Εφαρμογή και αφαίρεση δερματικών και σκελετικών έλξεων.
- Ακινητοποίηση κατάγματος.
- Φροντίδα νεογνού σε θερμοκοιτίδα και φωτοθεραπεία.
- Καθητηριασμός ομφαλικών αγγείων νεογνού. Αφαιμαξομετάγγιση.
- Φροντίδα παιδιών με σπασμούς πυρετικούς ή άλλης αιτιολογίας.
- Απομόνωση και δήλωση αρρώστων με ενδείξεις λοιμώδους νοσήματος.
- Εκπαίδευση ασθενή για ινσουλινοθεραπεία, για τις επιπλοκές του σακχαρώδη διαβήτη, την αντιμετώπιση και φροντίδα αυτών.
- Βιοψίες – Παρακεντήσεις (οσφυονωτιαία, θώρακα, fistula, αρθρώσεων, κοιλιακής χώρας, ήπατος, κοιλιών εγκεφάλου, στερνική και λαγονίου για λήψη μυελού).

2.4 Αυτόνομες και με άμεση ευθύνη του Νοσηλευτή Ερευνητικές Δραστηριότητες

- Διεξαγωγή της Νοσηλευτικής έρευνας και συμμετοχή σε Διεπιστημονικά Ερευνητικά προγράμματα για την παραγωγή νέας γνώσης.
- Διενέργεια επιδημιολογικής έρευνας στον εργασιακό χώρο και στατιστική αξιολόγηση των δεδομένων.
- Συμμετοχή σε προγράμματα μέτρησης θορύβου, υγρασίας, ρυπογόνων ουσιών.
- Συμμετοχή στις ομάδες αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και καταστροφών πολέμου για την αντιμετώπιση υγειονομικών προβλημάτων.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων εθελοντικής αιμοδοσίας, στο νοσοκομείο , κοινότητα, χώρους εργασίας και εκπαίδευσης.

ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

- Συμμετοχή στα προγράμματα ενημέρωσης και κατάρτισης μητρώου δωρητών σώματος οργάνων και ιστών.
- Συμμετοχή στα ερευνητικά κοινοτικά προγράμματα ψυχικής υγείας, πρόληψης, ανίχνευσης ψυχικά πασχόντων και χρηστών εθιστικών ουσιών και απεξάρτησης εθισμένων.
- Σχεδιασμός-εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής υγείας και συμβουλευτικής υγείας για τρέχουσες ή ενδεχόμενες ανάγκες υγείας, βάσει των επιδημιολογικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού και τις κατευθύνσεις των αρμοδίων υπουργείων με σκοπό την πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή πρόληψη.
- Συμμετοχή σε Ελληνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα αγωγής υγείας και συμβουλευτικής σε ομάδες υψηλού κινδύνου, ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, για: αυτοφροντίδα – αυτοβοήθεια, ατομική υγιεινή, ορθή διατροφή, άσκηση, κοινωνικά νοσήματα, χρόνια νοσήματα, νέα και λησμονημένα νοσήματα (μαλάρια, άνθρακας, πανώλη, λέπρα), γενετική καθοδήγηση, υγεία περιβάλλοντος, σχολική υγιεινή, ασφάλεια εργασίας, ψυχοκοινωνική υποστήριξη ΑΜΕΑ.

2.5 Αυτόνομες και με άμεση ευθύνη του Νοσηλευτή Διοικητικές Αρμοδιότητες

- Έκδοση βεβαιώσεων - πιστοποιητικών για νοσηλευτικές πράξεις, θεραπείες, πορεία ασθενούς, παραπομπές.
- Συμμετοχή στις επιτροπές ηθικής και δεοντολογίας, ειδικών λοιμώξεων, φαρμάκων, τροφίμων, εξοπλισμού και ανάπτυξης μονάδων υγείας.
- Συμμετοχή σε εξεταστικές επιτροπές Νοσηλευτικών ειδικοτήτων, σε Επιτροπές επιλογής ανάπτυξης εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Συμμετοχή στον προγραμματισμό βελτίωσης ανάπτυξης των υπηρεσιών υγείας ως σύμβουλοι.
- Συμμετοχή σε Ερευνητικές και Επιστημονικές επιτροπές σε θέματα πολιτικής υγείας του εργασιακού χώρου ή και ευρύτερα στα Εθνικά Κέντρα Λήψης

Αποφάσεων, ως μέλη μονίμων και προσωρινών επιτροπών των Υπουργείων Υγείας και Παιδείας.

- Εκπροσώπηση της Πολιτείας σε Ευρωπαϊκά και Διεθνή όργανα για θέματα υγείας-παιδείας που σχετίζονται με τη Νοσηλευτική και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.
- Τήρηση Μητρώου, Ιστορικών, Εγγράφων και Αρχείων με χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας.
- Πληροφόρηση των χρηστών υπηρεσιών υγείας για ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία του Νοσοκομείου – κέντρου υγείας- ιατρείου υγείας.
- Πληροφόρηση του αρρώστου και των οικείων του, σχετικά με τη Νομοθεσία των υπηρεσιών υγείας, την εφαρμοζόμενη θεραπευτική αγωγή, τα δικαιώματα του ασθενούς και την πορεία της υγείας του.
- Άσκηση διοικητικών καθηκόντων σε διοικητικές και επιτελικές θέσεις Υπουργείων, σε επιτελικές-θεσμοθετημένες θέσεις Υπηρεσιών και Μονάδων του Υπουργείου Υγείας και λοιπών Υπουργείων.

Άρθρο 3^ο

Οι ανωτέρω Νοσηλευτικές Πράξεις εφαρμόζονται από τους Νοσηλευτές του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα Υγείας τόσο στην Ελλάδα όσο και στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.1 Στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ):

- Στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας (στη Σύνοψη του ΕΣΑΝ, της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος και σε άλλες αντίστοιχες θέσεις νοσηλευτών αγωγής υγείας, ποιότητας, έρευνας).
- Κατέχουν θέσεις νοσηλευτών σε όλα τα Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Ιδρύματα παροχής Φροντίδας Υγείας
- Στις Υ.Πε. ως νοσηλευτές.
- Κατέχουν θέσεις συμβούλων στην Υ.Πε. σε Διοικητικά ή Υπηρεσιακά Συμβούλια.
- Κατέχουν θέσεις Διευθυντών Δημόσιας Υγείας, με ανάλογη εξειδίκευση.

ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

- Καταλαμβάνουν θέσεις Διοικητών (manager) των Νοσοκομείων και άλλων Υπηρεσιών Υγείας.
- Κατέχουν τη θέση του Διευθυντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.
- Καλύπτουν τους Νοσηλευτικούς τομείς, Νοσηλευτικά τμήματα, Μονάδες, Εξωτερικά Ιατρεία, Διατμηματικούς Τομείς, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, Τμήμα Εφημερίας, Διαλογής και Ημερήσιας Νοσηλείας, Εξωτερικά Ιατρεία.
- Καταλαμβάνουν θέσεις σε όλο το φάσμα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας (Κέντρα Υγείας, Ιατρεία αστικού-ημιαστικού τύπου, ιατρεία ημερήσιας νοσηλείας, ιατρεία ΙΚΑ, Ιατρεία Δημοσίων Οργανισμών - ΔΕΚΟ, υγειονομικές υπηρεσίες ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, Μονάδες Σχολικής Υγείας, Κέντρα επαγγελματικής υγιεινής, κέντρα πρόληψης-απεξάρτησης, κέντρα αποκατάστασης αναπήρων, Ιδρύματα κλειστής και ανοιχτής προστασίας, αυτοτελείς Νοσηλευτικές μονάδες πρόληψης και παροχής φροντίδας, κέντρα ψυχικής υγείας).
- Κατέχουν θέση Διευθυντού Νοσηλευτικής Υπηρεσίας στα Κέντρα Υγείας,
- Κατέχουν θέση Διευθυντού Νοσηλευτικής Υπηρεσίας στο ΕΚΑΒ (Εθνικού Κέντρο Αμέσου Βοηθείας) και καταλαμβάνουν τις αντίστοιχες θέσεις νοσηλευτών.

3.2 Τομέας Εκπαίδευσης

Οι νοσηλευτές εργάζονται σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

- Πανεπιστήμιο
- Α.Τ.Ε.Ι.
- Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.
- Μέση Εκπαίδευση (Τεχνική-Επαγγελματική, Ειδική Αγωγή).
- Ι.Ε.Κ.

Άρθρο 4^ο

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, ρυθμίζεται ο

ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών των Νοσοκομείων και των Κέντρων Υγείας όλης της χώρας.